

U 39/2026 rd

Statsrådets skrivelse till riksdagen om kommissionens förslag till förordning om ändring av förordning (EU) 2019/1753 vad gäller de ändringar som antogs i Lissabonunionens församling den 14 juli 2025 av de gemensamma föreskrifterna inom Lissabonöverenskommelsen om ursprungsbeteckningar och geografiska beteckningar

I enlighet med 96 § 2 mom. i grundlagen översänds till riksdagen kommissionens förslag av den 12 februari 2026 till förordning om ändring av förordning (EU) 2019/1753 vad gäller de ändringar som antogs i Lissabonunionens församling den 14 juli 2025 av de gemensamma föreskrifterna inom Lissabonöverenskommelsen om ursprungsbeteckningar och geografiska beteckningar samt en promemoria om förslaget.

Helsingfors 4.6.2026

Näringsminister Sakari Puisto

Industrirådet Maija Lönnqvist

4.6.2026

KOMMISSIONENS FÖRSLAG TILL FÖRORDNING OM ÄNDRING AV FÖRORDNING (EU) 2019/1753 VAD GÄLLER DE ÄNDRINGAR SOM ANTOGS I LISSABONUNIONENS FÖRSAMLING DEN 14 JULI 2025 AV DE GEMENSAMMA FÖRESKRIFTERNA INOM LISSABONÖVERENSKOMMELSEN OM URSPRUNGSBETECKNINGAR OCH GEOGRAFISKA BETECKNINGAR

1 Bakgrund

Europeiska kommissionen lade den 12 februari 2026 fram ett förslag till förordning om ändring av förordning (EU) 2019/1753 vad gäller de ändringar som antogs i Lissabonunionens församling den 14 juli 2025 av de gemensamma föreskrifterna inom Lissabonöverenskommelsen om ursprungsbeteckningar och geografiska beteckningar.

Rådets arbetsgrupp för immaterialrätt har behandlat ärendet vid sina sammanträden den 31 mars, den 27 april och den 22 maj 2026.

2 Förslagets syfte

Syftet med förslaget är att säkerställa att förordning (EU) 2019/1753 är konsekvent och samstämmig med de uppdaterade gemensamma föreskrifterna och därmed göra det möjligt för unionen att fortsätta vara fullt operativ som avtalsslutande part i Genèveakten.

3 Förslagets huvudsakliga innehåll

Den 14 juli 2025, under den sextiosjätte omgången möten i Wipo-medlemsstaternas församlingar, antog Lissabonunionens församling ändringarna av de gemensamma föreskrifterna inom Lissabonöverenskommelsen om skydd för ursprungsbeteckningar och deras internationella registrering och Genèveakten inom Lissabonöverenskommelsen om ursprungsbeteckningar och geografiska beteckningar (de gemensamma föreskrifterna), så som rekommenderades av arbetsgruppen för utveckling av Lissabonsystemet vid dess sjätte möte den 20 mars 2025 för antagande av Lissabonunionens församling. Datum för de gemensamma föreskrifternas ikraftträdande är den 1 juli 2026.

Unionen är en avtalsslutande part i Genèveakten inom Lissabonöverenskommelsen om ursprungsbeteckningar och geografiska beteckningar. Unionen stödde dessa ändringar på grundval av rådets beslut (EU) 2025/1415 av den 8 juli 2025.

Från och med den 1 juli 2026 får de avtalsslutande parterna, i enlighet med den nya regel 15 i de gemensamma föreskrifterna, lämna in begäranden om nya typer av ändringar: Ändring av namnet på en ursprungsbeteckning eller en geografisk beteckning som registrerats enligt Genèveakten, ändring av varans eller produktens typ och ändring av uppgifterna om den berörda ursprungsbeteckningens eller geografiska beteckningens kvalitet, renommé eller egenskaper i enlighet med regel 5.3 i de gemensamma föreskrifterna.

För närvarande är de förfaranden som fastställs i förordning (EU) 2019/1753 endast tillämpliga på inlämning av ansökningar om registrering av unionens ursprungsbeteckningar eller geografiska beteckningar (artikel 2 i förordning (EU) 2019/1753), på beslut om att skydda eller vägra skydd för ursprungsbeteckningar eller geografiska beteckningar som registrerats av de andra avtalsslutande parterna (artiklarna 4–7 i samma förordning) och på bemyndigande för medlemsstater som är medlemmar i Lissabonöverenskommelsen och som ansluter sig till Genèveakten att meddela den internationella byrån om sina ursprungsbeteckningar.

Det är därför viktigt att fastställa förfaranden för att underlätta för unionen och medlemsstaterna att lämna in ändringar av ursprungsbeteckningar eller geografiska beteckningar som är relevanta för skyddet i Genèveakten av sådana ursprungsbeteckningar eller geografiska beteckningar. Å andra sidan bör förfaranden också fastställas för att göra det möjligt för unionen att bedöma om skydd bör beviljas för ursprungsbeteckningar eller geografiska beteckningar med ursprung på territoriet för andra avtalsslutande parter än medlemsstater, för vilka en ändring har registrerats i det internationella registret.

För att förenkla och för en sund ekonomisk förvaltning bör dessutom skyldigheten för de medlemsstater som var parter i Lissabonöverenskommelsen före unionens anslutning till Genèveakten, att till kommissionen översända alla anmälningar från den internationella byrån enligt Lissabonöverenskommelsen, och skyldigheten för kommissionen att översända dessa anmälningar till alla andra medlemsstater, utgå.

Dessutom bör ändringen också ta hänsyn till den nyliga reformen av EU:s lagstiftning om geografiska beteckningar som resulterade i antagandet av förordning (EU) 2024/1143, genom vilken en enhetlig ram för geografiska beteckningar har inrättats i unionen och som stärker skyddet och erkännandet av produkter som vin, spritdrycker och jordbruksprodukter samt hantverks- och industriprodukter. Utvecklingen av den tillämpliga lagstiftningen bör återspeglas i texten till förordning (EU) 2019/1753. I synnerhet bör hänvisningarna till de relevanta kommittéerna i de upphävda förordningarna om geografiska beteckningar ersättas med en hänvisning till den enda kommitté för geografiska beteckningar som inrättats genom förordning (EU) 2024/1143.

Mot bakgrund av ovanstående bör lämpliga förfaranden enligt förordning (EU) 2019/1753 fastställas för att anpassa förordningen till de nya reglerna i Genèveakten.

Förslaget är förenligt med unionens allmänna politik för att främja och förbättra skyddet för geografiska beteckningar genom bilaterala, regionala och multilaterala avtal.

4 Förslagets rättsliga grund och förhållande till proportionalitets- och subsidiaritetsprinciperna

Förslagets rättsliga grund är artikel 207 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget), som anger den rättsliga grunden för unionens gemensamma handelspolitik. Enligt den rättsliga grunden behandlar rådet och Europaparlamentet förslaget i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet. Rådet ska fatta sina beslut med kvalificerad majoritet.

Unionen har exklusiv befogenhet för Genèveakten inom Lissabonöverenskommelsen. Det framgår av EU-domstolens dom av den 25 oktober 2017 i mål C-389/15, där det ges vid handen dels att utkastet till den reviderade Lissabonöverenskommelsen, det vill säga Genèveakten, har det huvudsakliga syftet att underlätta och reglera handeln mellan unionen och tredjeländer, dels att det direkt och omedelbart kan påverka denna handel. Detta innebär att förhandlingarna

därom omfattas av den exklusiva befogenhet som artikel 3.1 i EUF-fördraget tillerkänner unionen inom den i artikel 207.1 i EUF-fördraget avsedda gemensamma handelspolitiken.

Enligt artikel 5.3 i fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget) gäller inte subsidiaritetsprincipen på de områden där unionen har exklusiv befogenhet.

De föreslagna åtgärderna går inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå målet att göra det möjligt för unionen att fortsätta att delta i Lissabonunionen på ett sätt som säkerställer ett effektivt skydd av EU:s geografiska beteckningar.

Statsrådet anser att förslagets rättsliga grund är lämplig. Enligt statsrådet är förslaget förenligt med proportionalitetsprincipen.

5 Förslagets konsekvenser

Ingen konsekvensbedömning av förslaget har lagts fram av kommissionen eller på nationell nivå.

Kommissionen betonar att de föreslagna ändringarna är av teknisk karaktär. Enligt riktlinjerna för bättre lagstiftning krävs ingen konsekvensbedömning om kommissionen har få eller inga alternativ. I detta fall betonar kommissionen att de föreslagna ändringarna är nödvändiga som en del av unionens rättsliga skyldigheter enligt Genèveakten för att bestämmelserna ska återspegla ändringarna av de gemensamma föreskrifterna.

6 Förslagets förhållande till grundlagen samt till de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna

Att säkerställa unionens fortsatta fulla deltagande i Lissabonunionen som avtalslutande part i Genèveakten stämmer överens med artikel 17.2 i EU-stadgan om de grundläggande rättigheterna, där det föreskrivs att immateriella rättigheter ska skyddas.

7 Ålands behörighet

Förslaget innefattar inga ärenden där landskapet Åland har lagstiftningsbehörighet.

8 Behandling av förslaget i Europeiska unionens institutioner och de övriga medlemsstaternas ståndpunkter

Rådets arbetsgrupp för immaterialrätt behandlade förslaget på sina möten den 31 mars, 27 april och 22 maj.

I Europaparlamentet är det utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor (Libe) som ansvarar för huvudbehandlingen av förslagen. Föredragande för betänkandet är Dainius Zalimas (Renew/LT).

9 Nationell behandling av förslaget

Skriftligt förfarande i sektion EU-8 Konkurrenskraft den 28–29 maj 2026.

10 Statsrådets ståndpunkt

Finland kan omfatta kommissionens förslag till ändring av förordning (EU) 2019/1753.

